

PTUJSKI PERUTNINAR

informacije

Številka 8 – julij 1990

Pregled gospodarjenja v prvem polletju 1990

Kadrovski podatki

Stanje zaposlenih v družbenem podjetju Perutnina Ptuj na dan 30. 6. 1990 je 1963 delavcev (988 moških in 975 žensk) od tega 24 pripravnikov (5 moških in 19 žensk).

V obdobju I.–VI. 1989 je bilo zaposlenih 1940 delavcev od tega 13 pripravnikov. Tako znaša indeks povečanja le 101,1.

V primerjavi s planom delovne sile za leto 1990 (1993 delavcev in 58 pripravnikov) pa znaša indeks zaposlenosti 95,7.

Delovno razmerje je sklenilo 119 delavcev in pripravnikov.

Dodatno smo zaposlili 38 delavcev, od tega 8 na nova oziroma prosta delovna mesta, 15 povratnikov iz JLA in 15 pripravnikov.

Za nadomeščanje delavcev smo zaposlili 81 delavcev za določen čas, in sicer zaradi porodniških dopustov, daljših odsotnosti ter povečanja obsega dela in uvedbe druge izmene POM programa. Na porodniškem dopustu se nahaja 68 delavk.

Za določen čas je v podjetju zaposlenih 127 delavcev in 24 pripravnikov. Število delavcev za določen čas se bo občutno zmanjšalo s popolnim zagonom perutninske klavnice.

Delovno razmerje je prenehalo 105 delavcem in 11 pripravnikom iz naslednjih razlogov:

– na zahtevo delavca – izjava	22
– upokojitev	20
– JLA	13
– pismeni sporazum	11
– delo za določen čas	46
– manjša kršitev delovne obveznosti	1
– po zakonu	1
– smrt	2

Zaposluje v skladu s planom delovne sile za leto 1990, ne nadomeščamo celotne fluktuacije (1,5%) in ne odhodov v pokoj. Zaposlovanje prilagajamo tržnim razmeram.

V obdobju I.–VI. 1989 je bilo v vseh proizvodnih enotah, prodajni enoti Trgovina in Direkciji 42654 nadur.

V enakem obdobju v letu 1990 pa 39693 nadur.

V vseh proizvodnih enotah, prodajni enoti Trgovini in Direkciji pa je po mesecih bilo skupno število nadur:

– januar	6061,	– april	3014,
– februar	2177,	– maj	12637,
– marec	5469,	– junij	10335.

Število nadur je v skladu za zakonskim določilom glede na november 1989.

V obdobju I.–VI. v letu 1989 znašajo boleznine 114327 ur, v enakem obdobju v letu 1990 pa 129406 ur.

Zaskrblijujoča je problematika invalidnosti, saj le ti predstavljajo skupaj z delavci s spremenjeno delovno zmožnostjo v obdobju I.–VI. 1989 2,22% vseh zaposlenih, v obdobju I.–VI. 1990 pa 2,70% vseh zaposlenih.

Doseganje fizičnega obsega proizvodnje

Realiziran obseg proizvodnje celotnega podjetja zaostaja za načrtovanim za obdobje I.–VI. 1990 za 5,3%, za realiziranim v enakem obdobju lanskega leta pa za 1,9%. Nižji so tudi indeksi nivoja produktivnosti, za načrtovano zaostajamo 6,5%, za doseženo v enakem obdobju lani pa za 4,5%.

Izmed posameznih enot so načrtovani obseg proizvodnje dosegle oziroma presegle enote: Servis (7,8%) in Ptujška tiskarna (41,8%); Predelava, Ptujška tiskarna in Tovarna krmil pa so proizvedle

več tudi v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta. Te enote izkazujejo tudi višji nivo produktivnosti. Glede na načrtovano so jo presegle Tovarna krmil za 0,9%, Servis za 6,4% in Ptujška tiskarna za 43,8%.

Načrtovanega obsega proizvodnje niso dosegle enote Tovarna krmil (-0,4%), Stari starši (-15,4%), Starši (-6,7%), Brojlerji (-4,3%), Perutninska klavnica (-1,1%), Predelava (-5,6%), Trgovina (-13,5%) ter Promet (-4,3%). Te enote so, razen Tovarne krmil, tudi izpod nivoja načrtovane produktivnosti.

Prodaja perutninskega mesa

Prodaja perutninskega mesa na domačem trgu je v primerjavi s prvim polletjem leta poprej manjša za 2005 ton. Planske količine smo preseгли za 41,8%. Povečale so se nam zaloge, predvsem celih piščancev in drobovine, konfekcijo pa smo prodali brez težav. Izvoz v omenjenem obdobju je praktično enak lanskemu, kjer smo dosegli indeks 99, planske količine pa so bile dosežene s 46,8%.

Značilnost polletja je velika ponudba piščančjega mesa proizvajalcev iz cele države, po dokaj nizkih cenah in z izredno visokimi bonitetami.

Poglavje zase pa je kupna moč potrošnikov in neredne poravnave dolgov s strani naših kupcev, kjer prednjačijo kupci iz Bosne in Hercegovine.

Najobčutljivejši je padec na področju Srbije, kjer smo prodali za 1855 ton manj, v Sloveniji 475 ton, v Hrvaški za 172 ton in v Črni gori 45 ton manj kot enakega obdobja lanskega leta.

Količinski porast prodaje imamo v BiH za 579 ton in v Makedoniji 5 ton več kot v letu poprej.

V republiki Srbiji je prodaja praktično zastala zaradi znane ekonomske blokade. Poslušemo le preko predstavništva v Beogradu in naše lastne maloprodaje. V zadnjih dveh mesecih opažamo minimalen porast prodaje.

Prodaja v Sloveniji vztrajno pada, kar je delen vzrok splošnemu zmanjšanju prodaje vseh vrst mesa. Drži pa dejstvo, da je možno zadovoljiti slovenskega potrošnika le s težkimi piščanci (teža 1,4 – 1,5 kg) in vsakodnevno ambulantno oskrbo. Očitno pri nas potrebujemo več časa, da bi zadovoljili zahteve trga.

V tem obdobju se pojavljajo cenovne razlike pri prodaji zamrznjenih piščancev, saj so vsi proizvajalci občutno znižali cene, tako, da je prodaja po dogovorjenih cenah nemogoča.

Prodaja mesnih izdelkov

Lanskoletnih prodanih količin izdelkov za polletje nismo dosegli, saj dosegamo indeks 93. Planske količine smo realizirali z 69,4%. Padec je evidenten le na področju Srbije, na vseh ostalih področjih smo močno povečali prodajo, kar pa

velja tudi za področje Slovenije, kjer se počasi a vztrajno utiramo pot do kupcev, ki so sprejeli naše mesne proizvode.

Porast prodaje beležimo na vseh področjih, razen na področju Srbije. Izstopata prodajni mesti Sarajevo in skladišče Zagreb, katerima je v največjem obsegu uspelo povečati promet. Na ugodne prodajne rezultate je vpilivala razširitev palete naših proizvodov pipi-mini, pika, poli z vrtno, pivske klobase, beder VP in polija v govejem črevu. Dobremu plasmanu izdelkov gre zasluga visoki kvaliteti proizvodov.

V začetku leta smo startali z našim novim proizvodnim programom »KOKETOV«. Dosegli smo izredno dobre rezultate, ki se jih niso nadejali niti največji optimisti. Na trgu so bili najbolje sprejeti »MEDALJONI« in »ZREZKI«, nekoliko manj »OC-VRTKI«. Zaradi postopnega osvajanja trga smo startali najprej v Sloveniji in Hrvaški. Opažamo, da trga ne moremo v celoti zadovoljiti, predvsem zaradi distribucije. Tako smo prodajo zaupali večjim distributerjem: v Sloveniji Ljubljanskim mlekarnam, Merxu in Mariborskim mlekarnam, v Hrvaški pa »LEDO« Zagreb. V prvem polletju smo proizvedli in prodali kar 386 ton koketov.

Prodaja plemenskega materiala

Prodaja DSP-staršev je bila planirana v količini 419.000, dosežene pa z 250.000 kljuni. K realizaciji je treba dodati še količine, ki so bile izvaljene iz jajc, ki smo jih izvozili konec decembra, januarja in februarja in so bile realizirane v višini 75.000 kljunov DSP-staršev. Tako je dejanska realizacija v polletju 325.000 kljunov DSP-staršev, kar predstavlja 77% planiranih količin in 90% lanskoletne realizacije.

Pripomnite velja, da pri kupcih ni bilo večjih zdravstvenih problemov s prodanimi DSP-starši.

Pri prodaji valilnih jajc smo se večji del polletja ukvarjali s pomanjkanjem planiranih količin. Največji problem pa je predstavljala kvaliteta valilnih jajc. Da bi zadostili lastnim potrebam po kvalitetnih DSP-bro, smo poskušali plasirati jajca slabše valilnosti, vendar smo le deloma uspeli na tržišču Srbije in BiH. V času, ko je bilo na irgu pomanjkanje vliilnih jajc zaradi manjše proizvodnje in slabše kvalitete, smo izgubili pogodbenega kupca v Splitu za približno 2 milijona valilnih jajc letno.

Zaradi slabšega valjenja in pomanjkanja DSP-bro, nismo realizirali prodaje planiranih količin DSP-bro, saj smo morali v spomladanskih mesecih DSP-bro celo dokupiti.

K neizpolnjevanju realizacije prodaje bo svoje prispevala tudi zmanjšana proizvodnja v valilnici zaradi tekočih popravil inkubatorjev.

Blagovna menjava s tujino v obdobju od 1. 1. do 30. 6. 1990

Izvoz		
	Količina	Vrednost din
Perutninsko meso (kg)	3.321.006	53.024.163
Divjačina (kg)	30.850	1.764.691
Vailna jajca – starši (kom)	608.760	1.401.894
		56.190.748
		USD 4.755.395

Struktura izvoza piščančjega mesa po področjih (v kg)				
	Piščanci	File	Bedra	Skupaj
Italija	1.254.190	126.879	4.500	1.385.569
Avstrija	–	20.526,90	–	20.526,90
Anglija	–	28.825	–	28.825
Združeni arabski emirati	86.108	–	–	86.108
Romunija	1.799.978	–	–	1.799.978
				3.321.006

Uvoz	
Skupaj din 104.221.007	USD 8.820.328
od tega:	
– oprema	USD 1.606.662
– surovine in reprod. mat.	USD 7.213.666

Poslovanje v okviru pogodbe o dolgoročni proizvodni kooperaciji (I.–VI. 1990)

IZVOZ	USD 1.987.683,99
UVOZ	USD 830.701,40
SALDO per 30. 6. 1990	USD 780.929,46

Realizacija odhodkov, prihodkov in ugotavljanje dohodka

Za prvo polletje leta 1990 je značilno umirjanje rasti cen, tako na strani prihodkov kot na strani odhodkov. Ukrepi Markovičeve vlade za zmanjšanje inflacije ter ukrepi kreditno monetarne politike so tudi v našem podjetju povzročili veliko nelikvidnost.

V polletju je celotno podjetje doseglo odhodke v višini 522 milijonov din, med temi je potrebno omeniti naslednje večje postavke:

- materialni stroški v višini 243 milijonov din oziroma 46% planiranih za leto 1990,
- amortizacija v višini 32 milijonov din, pri čemer je delno že obračunana amortizacija III. faze perutninske klavnice,
- vkalkulirani bruto osebni dohodki v višini 113 milijonov din,
- stroški financiranja znašajo 15 milijonov din in so delno pokriti iz revalorizacijskih rezerv, so pa bistveno nižji kot so bili v enakem obdobju lanskega leta.

Prihodki so deseženi v višini 614 milijonov din, kar je v okviru planiranega zneska.

Kazalci poslovanja

Osnovne značilnosti poslovanja v prvem polletju leta 1990 so bile:

- Dosežen količinski obseg proizvodnje je za 1,9% nižji od realizacije v enakem obdobju leta 1989 in za 5,3% nižji od plana.
- Tudi produktivnost zaostaja za planirano kot tudi za doseženo v lanskem letu.
- Zaradi nedoseganja planiranih proizvodnih normativov je tudi finančni rezultat, predvsem iz vidika ekonomičnosti in rentabilnosti proizvodnje temu primeren.
- Osebni dohodki so nad republiškim poprečjem.

Poprečni mesečni osebni dohodek za prvo polletje znaša 5.058,00 din.

Razporejanje dohodka in dobička

Ustvarjeni dohodek v višini 151,9 milijonov din se deli na osebne dohodke in bruto dobiček v višini 38,8 milijonov din.

Davki in prispevki imajo bistveno višji indeks kot ostali poslovni dohodki, kar kaže na to, da so razbremenitve gospodarstva še vedno samo na pa-

pirju in pri obljubah, v praksi pa kažejo podatki obratno sliko.

Po pokritju obveznosti je ostali del dobička razporejen v rezervni sklad v višini 5,4 milijonov din.

Tako je ob polletju dosežen minimalno pozitivni rezultat.

Zaključek

S poslovnimi rezultati prvega polletja ne moremo biti povsem zadovoljni.

V drugem delu leta bo potrebno vložiti maksimalne napore na področju proizvodnje, trženja in financ.

V pogojih tržnega gospodarstva postaja trg edini in kruti selektor. Zato se bodo morala razmišljanja strokovnjakov in drugih delavcev tudi v proizvodnji v še večji meri usmeriti k potrebam trga.

Edini kriterij našega dela bodo vedno bolj postale potrebe in želje potrošnikov naših končnih proizvodov.

Vabilo kluba upokojencev

Izvršni odbor Kluba upokojencev Perutnine Ptuj obvešča in vabi svoje člane in njihove svojce na naslednje aktivnosti:

– **V torek 4. septembra 1990 od 10. ure dalje na SREČANJE**, ki bo na vrtu Doma KS »Jože Potrč« Ptuj, Ptrčeva 34 (ob morebitnem slabem vremenu v zaprtih prostorih doma).

Naše srečanje bo združeno s športno razvedrilnim programom. Na voljo bo dovolj hrane in pijače po solidnih cenah.

Rok za prigrasitev za udeležbo na srečanju je 1. september, finančna soudeležba din 30,00.

Prihod na to srečanje na bi smel biti vprašljiv, saj ni daleč od železniške in avtobusne postaje, v bližini vhoda v bolnišnico in ambulante pa je tudi veliko parkirišče.

– **V četrtek 20. septembra 1990**, bomo organizirali množično nabiranje gob po gozdu in jasah pod Polenšakom, združeno z razstavo vseh gob, ki jih bomo nabrali.

Zbirališče gobarjev za odhod bo na avtobusni postaji v Ptuj, od koder odpelje avtobus proti Polenšaku ob 7.50 uri.

Z avtobusa bomo izstopili v gozdu pred Polenšakom, od tam pa se bomo zvrstili v gruče ter odšli proti Žamencem in na koncu do kooperanta PP Stanka Zagorška v Žamencih št. 7, kjer bomo najprej ugotovili koliko in kakšnih gob je kdo nabral, razglasili najbolj uspešne ter nato vse gobe (tudi strupene) razstavili pod mentorstvom Antona Polerja iz Maribora.

Od Zagorškovih, kjer bomo imeli manjšo zakusko, se bomo lahko ob pol treh vrnili z avtobusom v Ptuj.

Tudi za udeležbo v tej akciji je potrebna prigrasitev do 1. septembra. Stroške prevoza z avtobusom bomo vsem povrnili.

– **V sredo 8. avgusta 1990, bomo »planinci« šli na potepanje po Slovenskih goricah do Gornje Radgone.**

Za udeležence, ki se morajo prijaviti do 1. avgusta, bomo poskrbeli za prevoz z osebnimi avto-

Perutnina in novinarji

Perutnina beleži v zadnjih letih mnoge proizvodne dosežke ter izreden napredek na področju tehnologije mesa in na področju skrbi za ekologijo z zgraditvijo nove perutninske klavnice iz spremljajočih objektov.

Žal so mnoga sredstva javnega obveščanja do nedavno priobčevala le sestavke o težavah, s katerimi se Perutnina ukvarja, kot da dobrega ni nič, kljub mnogim pozitivnim dosežkom podjetja. Prišlo je tudi do sodnega spora s posameznimi novinarji. Poslovodni odbor je hotel le, da da pišejo objektivno.

Ob začetku poskusnega obratovanja perutninske klavnice s spremljajočimi objekti, ki je ena največjih gospodarskih investicij v Sloveniji, se je stanje spremenilo. Bilo je objavljenih veliko objektivnih vesti o kolektivu in uspehu podjetja. Zato je podjetje tudi umaknilo tožbo v prepričanju, da bo odslej več objektivnega sodelovanja in informiranja javnosti, tudi o dosežkih Perutnine.

Uredništvo

mobili. Skozi katere kraje bomo šli, se bomo dogovorili z vodjem pohoda Francem Kodelo.

– **ŠE POSEBNO OBVESTILO** za udeležence izleta v Logarsko dolino 15. avgusta 1990.

Odhod z avtobusom s parkirišča ob PP bo točno ob 7. uri, zato se bomo zbrali nekaj minut prej. Ker je Logarska dolina na nadmorski višini 752 m, je tam občutno hladneje kot tukaj. Zato ne pozabite vzeti s seboj primerne oblačila, najbolje toplo jopico. In tisti, ki se boste vzpeli na Okrešelj, pa tudi primerno obutev.

Vodja izleta je Stanko Jaušovec, vodja vzpona na Okrešelja pa Franc Kodela.

Vsem udeležencem želimo veliko veselja in razvedrila!

Predsednik: Drago Čater